

Janusz Onyszkiewicz

Janusz Onyszkiewicz urodził się 18 grudnia 1937 r. we Lwowie. Ukończył Wydział Matematyki na Uniwersytecie Warszawskim. Alpinizm uprawia od 1956 r., jest członkiem honorowym Klubu Wysokogórskiego w Warszawie. Karierę zaczynał od taternictwa jaskiniowego. W 1961 r. kierował wyprawą, która jako pierwsza osiągnęła dno Jaskini Śnieżnej (-640 m). W 1972 r. wszedł na Noszak (7492 m) i przetraversował wszystkie 4 wierzchołki Aspe Safed (6607 m) w Hindukuszu afgańskim. W 1974 roku wszedł na Pik Korzeniewskiej (7105 m) oraz Pik Komunizmu (7483 m) w Pamirze. W 1975 r. prowadził częściowo nową drogę na Gasherbrum 11 (8035 m, ówczesny wysokościowy rekord Polski) oraz uczestniczył w I wejściu na Gasherbrum III (7952 m) – wówczas najwyższy z niezdobitych szczytów świata. Polityk, poseł na Sejm w latach 1989-2001. Minister Obrony Narodowej w latach 1992-93 oraz 1997-2000. Żonaty, ma pięcioro dzieci.

Władze związku

Zarząd

Prezydium: Janusz Onyszkiewicz – prezes, Agnieszka Gajewska, Jerzy Natkański – wiceprezesa, Andrzej Sobolewski – skarbnik, Hanna Wiktorowska – sekretarz generalny. **Członkowie:** Marcin Bibro – przewodniczący Komisji Wspinaczki Sportowej, Piotr Robot – wiceprzewodniczący Komisji Wspinaczki Sportowej, Rafał Kardaś – członek Komisji Szkolenia, Artur Paszczał – przewodniczący Komisji Wypraw i Unifikacji, Maciej Pawlikowski – członek Komisji Wypraw i Unifikacji; Komisja Tatrzańska: Dariusz Porada – przewodniczący Komisji Szkolenia, Piotr Xięski – członek Komisji Wypraw i Unifikacji.

Komisja Rewizyjna

Leszek Dumnicki, Marek Janas, Marek Jędrzejczak, Andrzej Piekarczyk, Marek Zierhoffer.

Biuro

Barbara Borecka – główna księgowa, Bogumił Słama – kierownik COS PZA Betlejemka w Zakopanem.

INFORMACJE O ZWIĄZKU

Polski Związek Alpinizmu (PZA)

Association Polonaise d'Alpinisme

Adres: 00-666 Warszawa, ul. Noakowskiego 10 m.12; tel./faks (22) 875 85 05; e-mail: biuro@pza.org.pl; www.pza.org.pl.

Data założenia, miejsce: lipiec 1903, Zakopane.

Zmiany nazwy: 1903–1935 Sekcja Turystyczna Towarzystwa Tatrzańskiego, 1935–1974 Klub Wysokogórski, od 1974 – Polski Związek Alpinizmu.

Liczba zawodników: ok. 6000.

Liczba klubów: kluby powierzchniowe: 37, kluby jaskiniowe: 24.

Adres federacji międzynarodowej: Union Internationale des Associations d'Alpinisme (UIAA), Monbijoustrasse 61 Postfach CH-3000 Bern 23, Switzerland/Szwajcaria (alpinizm); Union Internationale de Speleologie (UIS) RNDr Pavel Bosak, CSc. c/o Czech Speleological Society, Kalidnicka 4-6, Praha 3, Czech Republic/Republika Czeska (speleologia).

Prezes: Janusz Onyszkiewicz.

BILANS ROKU 2003

Alpinizm kiedyś i dziś

Początki działalności dyscypliny i stan organizacyjny

Początków alpinizmu polskiego należy szukać w kwalifikowanej turystyce tatrzańskiej w II połowie XIX w. Wcześniej osiągnięcia w Alpach, w tym wejście na Mont Blanc i zdobycie dziewiczej Aiguille du Midi przez Antoniego Malczewskiego, należy zaliczyć do wyjątków. Dopiero w latach 70. i 80. XIX stulecia zaczęto w Tatrach uprawiać prawdziwe wspinaczki. Organizacyjny impuls dla rozwoju naszej dyscypliny dało założenie w 1903 r. Sekcji Turystycznej Towarzystwa Tatrzańskiego – pierwszej organizacji stricte taternickiej. Polski Związek Alpinizmu, jako ideowy, prawny i materialny sukcesor STTT, obchodził w 2003 r. jej 100-lecie – jubileusz zorganizowanego ruchu taternickiego w Polsce. Polski Związek Alpinizmu w obecnym kształcie organizacyjnym istnieje od 3 marca 1974 r., kiedy jego poprzednik, Klub Wysokogórski, uchwałą walnego zjazdu przekształcił się w związek sportowy.

Obecnie Polski Związek Alpinizmu zrzesza 61 klubów, liczących w sumie ok. 6000 członków. Stopnie instruktorskie (w różnych specjalnościach i różnej kategorii) posiada ok. 200 osób, zaś ok. 30 osób ukończyło Studium Trenerów II klasy na AWF w Krakowie.

W stosunku do roku 2002 widzimy utrzymanie się wysokiego poziomu przejść wielkościanowych. Szczególnie wyróżnia się przejście zespołu, który poprowadził nową drogę na ścianie Citadel na Alasce. Osiągnięcie to zostało nominowane przez międzynarodową komisję do przyznawanej w Paryżu prestiżowej nagrody Złotego Czekana.

W dziedzinie himalaizmu nie udało się odnieść wielkiego sukcesu, jakim byłoby I zimowe wejście na K2 (8611 m). Wyprawa pod kierunkiem Krzysztofa Wielickiego, po ciężkiej 2-miesięcznej walce z mrozem i wichurą, musiała się wycofać z wys. 7650 m. Zanotowaliśmy jednak kilka wejść na szczyty ośmiotysięczne – Manaslu (8156 m), Gasherbrum II (8035 m) i Cho Oyu (8201 m). Wyróżnić należy wejścia kobiece: Sylwii Bukowickiej na Gasherbrum II i Cho Oyu, Anny Czerwińskiej na Gasherbrum II oraz Kingi Baranowskiej na Cho Oyu.

Najbardziej efektywne sukcesy odniósł nasz mistrz wspinaczki sportowej – Tomasz Oleksy. Już po raz drugi w swojej karierze zdobył Puchar Europy we wspinaczce szybkościowej, dodając do tego zdobycie wicemistrzostwa świata oraz brązowy medal w konkurencji bouldering.

Wyraźny postęp zanotowali specjaliści od narciarstwa wysokogórskiego. Nie są to jeszcze osiągnięcia na miarę światową, ale wyprzedzenie w klasyfikacji narodowej w mistrzostwach Europy takich krajów, jak Austria i Czechy, oraz pojawienie się wielu młodych, utalentowanych zawodników, stanowi dobry prognostyk na przyszłość.

Himalaizm zdobywczy

- I wejście na Kunyang Chhish (7852 m) – 1971 r.
- I wejście na Kangbachen (7902 m) – 1974 r.
- I wejście na Shisparé (7611 m) – 1974 r.
- I wejście na Gasherbrum III (7952 m) – 1975 r.
- I wejścia na Kangchendzöngę Południową i Środkową (obie po 8500 m) – 1978 r.

Himalaizm sportowy

- I wejście zimowe na Everest (8848 m) – 1980 r., oraz w latach 80. – I wejścia zimowe na 6 innych ośmiotysięczników (Manaslu, Dhaulagiri, Cho Oyu, Annapurnę, Kangchendzöngę i Lhotse)
- Nowa droga zach. ścianą Gasherbrum IV (7925 m) – 1985 r.
- Nowa droga płd. ścianą K2 (8611 m) – 1986 r.

Alpinizm sportowy

- I wejście Centralnym Filarem Freney na Mont Blanc (Alpy) – 1961 r.
- I wejście zimowe Wielkim Filarem Narożnym Mont Blanc (Alpy) – 1971 r.
- I wejście zimowe płn. ścianą Trollveggen (Norwegia) – 1974 r.
- I wejście zimowe drogą Manitua na płn. ścianie Grandes Jorasses (Alpy) – 1992 r.

Marcin Tomaszewski i Krzysztof Belczyński na ścianie Citadel.

**WSPINACZKA
SPORTOWA****Mistrzostwa świata,
Chamonix, 9–13.07****Konkurencja na czas – mężczyźni**

1. Maksym Stienkowoj (UKR)
2. Tomasz Oleksy (POL)
3. Aleksander Pieszczonow (RUS)
14. Andrzej Mecherzyński-Wiktor (POL)

Konkurencja na czas – kobiety

1. Elena Repko (UKR)
2. Tatiana Rouiga (RUS)
3. Walentina Jurina (RUS)
7. Edyta Ropek (POL)

Konkurencja bouldering – mężczyźni

1. Cristian Core (ITA)
2. Jérôme Meyer (FRA)
3. Tomasz Oleksy (POL)

**Puchar Świata
(klasyfikacja generalna)****Konkurencja na czas – mężczyźni**

1. Tomasz Oleksy (POL)
2. Aleksander Pieszczonow (RUS)
3. Jakow Subotin (RUS)

Konkurencja na czas – kobiety

1. Walentina Jurina (RUS)
2. Anna Saulewicz (RUS)
3. Olena Riepkow (UKR)
6. Edyta Ropek (POL)

Konkurencja bouldering – mężczyźni

1. Jérôme Meyer (FRA)
2. Saławat Rachmietow (RUS)
3. Daniel Dulac (FRA)
5. Tomasz Oleksy (POL)

Puchar Świata Juniorów**Chłopczy**

1. Daniel Winkler (SUI)
2. Anthony Sapey (SUI)
3. Gabriele Moroni (ITA)
17. Konrad Ociepka (POL)

Dziewczęta

1. Angela Eiter (AUT)
2. Katharina Saurwein (AUT)
3. Kinga Ociepka (POL)

**Mistrzostwa świata
juniorów, Veliko Tyrnowo,
Bułgaria, 19–21.09****Chłopczy na czas****do 19 lat**

1. Denis Omelczenko (RUS)
2. Władysław Titow (UKR)
3. Dmitro Babicz (UKR)
14. Andrzej Mecherzyński-Wiktor (POL)

Chłopczy na trudność**Do 19 lat**

1. Eduard Marin Garcia (ESP)
2. Jorg Verhoeven (NED)
3. Fabien Dugit (FRA)
11. Andrzej Mecherzyński-Wiktor (POL)

Do 17 lat

1. Sean McColl (CAN)
2. Anthony Sapey (SUI)
3. Romain Pagnoux (FRA)
20. Konrad Ociepka (POL)

Do 15 lat

1. Fabien Comina (FRA)
2. Daniel Woods (USA)
3. Aleš Jurjec (SLO)
8. Marcin Mach (POL)

Dziewczęta na czas**do 17 lat**

1. Alizée Dufraisse (FRA)
2. Yuka Kobayashi (JAP)
3. Angela Eiter (AUT)
5. Kinga Ociepka (POL)

**NARCIARSTWO
WYSOKOGÓRSKIE****Mistrzostwa Europy,
Tatry Słowackie,
28–30.03****Mężczyźni indywidualnie**

1. Manfred Reichegger (ITA)
2. Stéphane Brosse (FRA)
3. Heinz Blatter (SUI)
68. Jacek Czech (POL)

Mężczyźni zespołowo

1. Damien Farquet, Elmer Rico (SUI)
2. Manfred Reichegger, Dennis Brunod (ITA)
3. Camillo Vescovo, Mirco Mezzanotte (ITA)
30. Grzegorz Bargiel, Jakub Brzosko (POL)

Kobiety indywidualnie

1. Cristina Favre (SUI)
2. Catherine Mabillard (SUI)
3. Valérie Ducognon (FRA)
22. Zofia Bachleda (POL)

Kobiety zespołowo

1. Catherine Mabillard, Cristina Favre (SUI)
2. Valérie Ducognon, Delphine Oggeri (FRA)
3. Corinne Favre, Véronique Lathuraz (FRA)
11. Monika Jarocik, Zofia Bachleda (POL)
13. Magdalena Derezińska, Magdalena Fiszer (POL)

Klasyfikacja narodowa

1. Francja
2. Włochy
3. Szwajcaria
7. Polska
(sklasyfikowano 17 narodowych reprezentacji)

**TATERNICTWO
I ALPINIZM****Tatry**

- **Kazalnica Mięgoszowiecka** – nowa droga Bushido na pn.-wsch. ścianie, poprowadzona samotnie: Marcin Tomaszewski, 24.08.

Alaska

- **Citadel** – nowa droga na wsch. ścianie, 1150 m wysokości: Krzysztof Belczyński, Dawid Kaszlikowski i Marcin Tomaszewski, 24.04–3.05.

Alpy – Masyw Mont Blanc

- **Aiguille du Dru** – nowa droga na zach. ścianie, poprowadzona zimą: Janusz Gołąb, Stanisław Piecuch i Grzegorz Skorek, 18–23.02.

Alpy – Dolomity

Kilka przejść najtrudniejszych dróg w rejonie Tre Cime di Lavaredo, w tym: **Cima Ovest di Lavaredo** „Direttissima Szwajcarską” na pn. ścianie VIII+/-IX OS: Cezary Modrzejewski i Sławomir Sławatecki, sierpień.

Kaukaz, rejon Bezingi

- **Szchara** – wejście północnym filarem (5b): Paweł Karczmarek z alpinistą rosyjskim, 21–24.08.

Karakorum

- **K2 (8611 m)** – zaawansowana próba I wejścia zimowego (osiągnięto 7650 m): wyprawa pod kierunkiem Krzysztofa Wielickiego, grudzień–luty.
- **Gasherbrum II (8035 m)** – wejście na szczyt 6 osób, w tym 2 kobiet (Sylvia Bukowicka i Anna Czerwińska): wyprawa pod kierunkiem Ryszarda Pawłowskiego, lipiec–sierpień.

Himalaje

- **Manaslu (8156 m)** – wejście na szczyt 2 osób (Piotr Pustelnik i Krzysztof Tarasiewicz): wyprawa pod kierunkiem Piotra Pustelnika, kwiecień–maj.
- **Cho Oyu (8201 m)** – wejście na szczyt 3 osób, w tym 2 kobiet (Sylvia Bukowicka, Kinga Baranowska i Marcin Miotka) wyprawa pod kierunkiem Marcina Miotka, wrzesień–październik.

ALPINIZM JASKINIOWY**Tatry**

- **Eksplozacja Jaskini Małej w Mułowej** – odkrycie nowych partii jaskini i pogłębienie jej do -444 m: wyprawa Sądeckiego Klubu Taternictwa Jaskiniowego PTTK pod kierunkiem Anny Antkiewicz.
- **Eksplozacja Wielkiej Jaskini Śnieżnej**, w wyniku której najgłębsza jaskinia Polski uzyskała nową deniwelację -824 m: wyprawa Speleoklubu Bielsko-Biała pod kierunkiem Czesława Szury.

Alpy – Wysokie Taury

- **Eksplozacja jaskini Feichtnerschachthöhle** – odkrycie nowych korytarzy (do -1032 m) i rozwiązanie kilku problemów wspinaczkowych: wyprawa KKTJ Kraków pod kierunkiem Andrzeja Ciszewskiego.